

POSTANOWIENIE

Dnia 6 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z wniosku E. Spółki Akcyjnej z siedzibą w G.
przy uczestnictwie R. J. i Skarbu Państwa - Prezydenta Miasta P.
o stwierdzenie zasiedzenia,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 6 grudnia 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania R. J.
od postanowienia Sądu Okręgowego w P.
z dnia 14 grudnia 2017 r., sygn. akt IV Ca (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od uczestnika R. J. na rzecz wnioskodawcy kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści) tytułem kosztów postępowania kasacyjnego;**
- 3) zasądza od uczestnika postępowania R. J. na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 480 zł (czterysta osiemdziesiąt) tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w P. oddalił apelację uczestnika R. J. od postanowienia Sądu Rejonowego w P. z dnia 14 czerwca 2017 r., którym stwierdzono nabycie przez Skarb Państwa w drodze zasiedzenia z dniem 2 stycznia 1985 r. opisanej służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu, obciążającej nieruchomość stanowiącą własność uczestnika

oraz przez E. S.A. w G. z dniem 1 października 2008 r. opisanej służebności przesyłu, obciążającej tę nieruchomości.

Uczestnik R. J. w skardze kasacyjnej powołał obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania wskazał przyczyny objęte art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2, 4 k.p.c. Występowanie istotnego zagadnienia prawnego połączył z koniecznością udzielenia odpowiedzi na pytanie czy wykładnia art. 292 w związku z art. 285 § 1 i 2 k.c. dopuszczająca nabycie przez przedsiębiorcę przesyłowego lub Skarb Państwa, przed wejściem w życie art. 305¹ - art. 305⁴ k.c., w drodze zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu, w drodze zasiedzenia tej służebności, jest zgodna z art. 2, 21 ust. 1 i 2, art. 31 ust. 2 i 3, art. 32 ust. 1 i 2, art. 37 ust. 1 i 2, art. 64 ust. 1, 2 i 3 Konstytucji oraz art. 1 Protokołu Nr 1 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności i art. 17 ust. 1 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej. Potrzeba wykładni dotyczy art. 292 w związku z art. 285 § 1 i 2 k.c., ponieważ w dalszym ciągu budzą one wątpliwości, wywołują rozbieżności w orzecznictwie sądów w zakresie stwierdzenia zasiedzenia służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu, w okresie poprzedzającym wprowadzenie przepisów regulujących służebność przesyłu. Na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej w ocenie skarżącego, wskazuje naruszenie przepisów prawa materialnego i procesowego o charakterze kwalifikowanym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznanie skargi kasacyjnej, będącej kwalifikowanym, nadzwyczajnym środkiem odwoławczym musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, związanymi z ochroną interesu powszechnego. Indywidualny interes skarżącego podlega uwzględnieniu, o ile jest zgodny z interesem powszechnym. Skarga nie stanowi środka zmierzającego do kwestionowania niesatysfakcjonującego skarżącego orzeczenia sądu drugiej instancji. Stwierdzenie, czy zachodzą szczególne względy, przemawiające za rozpoznaniem skargi kasacyjnej w konkretnej sprawie, dokonywane jest przez badanie, czy skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na istnienie chociaż jednej z przyczyn wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powołanie się przez skarżącego na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, wymaga przedstawienia konkretnego problemu i wskazania przepisu, na tle którego się on pojawił oraz przedstawienia argumentacji, odrębnej od uzasadnienia podstaw kasacyjnych, a przemawiającej za tym, iż rozstrzygnięcie go stwarza rzeczywiste i poważne trudności. Ponadto wiąże się z obowiązkiem wykazania, że problem jest istotny i poważny, w rozumieniu powołanego przepisu, nierozwiązany w dotychczasowym orzecznictwie sądowym, ma uniwersalny charakter i jego wyjaśnienie służyć będzie rozpoznaniu innych podobnych spraw oraz rozstrzygnięciu sprawy skarżącego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006, nr 15-16, poz. 243; niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, niepubl., z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11, niepubl.).

Skuteczne powołanie przez skarżącego przesłanki objętej art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy.

Obie przesłanki dotyczą tego samego problemu odnoszącego się do możliwości nabycia w drodze zasiedzenia służebności o treści służebności przesyłu w okresie poprzedzającym wejście w życie ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 116, poz. 731), która obowiązuje od dnia 3 sierpnia 2008 r. Nie stanowi ona istotnego

i nierozwiązanego dotychczas zagadnienia prawnego. Niezależnie od tego, że i sam skarżący podaje, iż Sąd Najwyższy w wielu orzeczeniach podejmował je i zajmował stanowisko, które obecnie uznawane jest za utrwalone, to przedstawione we wniosku wywody nie zawierają argumentów, które mogłyby doprowadzić do jego zmiany. Przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego była także zgodność przyjętej koncepcji z przepisami chroniącymi prawo własności zawartymi tak w powołanych uregulowaniach prawa europejskiego, jak i Konstytucji. Dopuszczalność ograniczenia tego prawa oraz możliwość uzyskania trwałego z niego korzystania przez inne podmioty niż właściciel w drodze zastosowania uregulowanej w ustawodawstwie krajowym instytucji dawności, nie może być poczytywana za czyn bezprawny. Nie ma podstaw do uznania, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego doszło do rozbieżności. Odmienne stanowiska sądów powszechnych, nie przedstawiły racji zdalnych obalić argumentację przyjętą w orzecznictwie Sądu Najwyższego.

Dla wykazania oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymagane jest wykazanie przez skarżącego, drogą odrębnego wywodu, że bez wątpliwości doszło do uchybień i naruszeń przepisów prawa materialnego lub procesowego, które miały wpływ na treść orzeczenia albo jeśli podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają skargę. Spełniające te wymagania naruszenie przepisów prawa powinno mieć postać kwalifikowaną, dostrzegalną bez potrzeby wnikliwej analizy prawnej i zagłębiania się w szczegóły sprawy. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC z 2004 r., nr 3, poz. 49; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP z 2004 r. nr 6, poz. 100; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl.; 22 marca 2012 r., I PK 196/11 niepubl.; z dnia 7 września 2012 r., V CSK 529/11, niepubl.; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, niepubl.). Na takie rozumienie powołanej przesłanki nie wskazuje wniosek skarżącego. Twierdzenie o rażącym naruszeniu przepisów zarzuconych w ramach podstaw skargi kasacyjnej nie zawiera uzasadnienia prowadzącego do konstatacji, że doszło do oczywistego i rażącego uchybienia im, przemawiającego za oczywistą nieprawidłowością zaskarżonego orzeczenia. Nie może być decydujące w tym zakresie subiektywne

przekonanie skarżącego, że postanowienie to nie jest trafne. Argumenty wniosku i jego uzasadnienia na tle dopuszczalnych podstaw skargi kasacyjnej oraz motywów zaskarżonego postanowienia nie stanowią racji dla oceny, iż jest ono konsekwencją jaskrawych błędów w zakresie wykładni prawa, jak też, że zachodzi konieczność rozpoznania skargi kasacyjnej.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której podstawy Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę z urzędu, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

jw